

**Saglighed om økonomer, tak
svar på kritikken**

Andersen, Peder

Published in:
Politiken

Publication date:
2011

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Andersen, P. (2011). Saglighed om økonomer, tak: svar på kritikken. *Politiken*, 3.

Politiken 12/11 2011

På politiken.dk/leder kan man kommentere avisens ledere.

ende debatredaktør
ibjerg

rslag på ca. 2100 ord sendes
n titel og post-adresse til
daktionen. Indlæg kan sendes
til til kronik@politik.dk

dan nogle, der gør sådan no-
get ... Det næste bliver vel, at fi-
nansministeren gribes i at kø-
re på cykel med en defekt bag-
lygte i lygretændingstiden.
Det må stoppes. Nu! Nogen,
må gøre noget. Men ikke mig.

STORE TÆLLEDAG

Jytte Hougaard, Hedemølleven-
get 8, Roskilde:

Så oprandt igen DSB's årlige
tælledag, hvor nogle af passa-
gerne skal skrives i mand-
tal! Jeg ledte forgæves på deres
hjemmeside for at finde en
forklaring på, hvad det mon
gik ud på - og om de bruger re-
sultatet til noget? DSB behø-
ver ikke bruge ressourcer på at
tælle for at finde ud af, at alt
for mange tager de alt for få og
alt for korte tog! Det ved alle
pendlere, som står oven på
hinanden hver morgen og ef-
termiddag - år efter år!

SVV MAND FREM ...

Vivi Jensen, Rosengade 7, Kol-
ding:

I torsdagsavisen oplyses det, at
Dansk Røde Kors har valgt en
ny styrelse bestående af syv
mænd og én kvinde. Organisa-
tionens hjemmeside oplyser
ikke, hvordan styrelsen væl-
ges, men da DRK så vidt jeg ved
er finansieret af en kombina-
tion af private donationer og
offentlige midler, bør offent-
ligheden have krav på en for-
klaring på, hvordan sådan no-
get overhovedet kan lade sig
gøre i 2011. Og den må hellere
være god!

UNDGÅ UNØDIG ENGELSK

Henrik Munck, Farumgårds Allé
3, Farum:

Som mangeårig abonnent og
medlem af Modersmål-Selska-
bet græmmes jeg over sjusket
dansk og unødigt engelsk.
Derfor glæder jeg mig over, at
vi på side 2 i rubrikken Fejl og
fakta/Sprogligt næsten har få-
et vores daglige sprogthjørne
igen - ofte lærer man bedst af
andres fejl. Også tak, fordi Poli-
tiken har beholdt dansk sprog
i både rubrikker og tillægssav-
ne og ikke som andre medier
er ramt af engelsk syge. Derfor
blev jeg skuffet, da jeres mar-
ketingafdeling i en egenan-
nonce søgte en Key Account
Manager. Som Holberg lod
jegpe sig allerede i 1722: Tal
dansk, din sorte hund!

DAGENS CITAT

Mit liv er for
kort til at svede
over en del mo-
derne skønlit-
teratur, som
måske har fået
en pris, men
som jeg ople-
ver som kede-
lig. Jeg læser
både ny og æl-
dre skønlittera-
tør, men jeg er
egentlig ret
oldnordisk i
min smag. Der
skal være en
ordentlig og af-
sluttet fortæl-
ling.

Katrine Winkel
Holm, teolog
og debattør.
I Kristeligt
Dagblad.

SVAR PÅ KRITIKKEN

PEDER ANDERSEN M.F.L.
PROFESSOR VED KØBENHAVNS UNIVERSITET
OG FHV, MEDLEM AF SKATTEKOMMISSIONEN

I POLITIKEN 5.11. langer Christen Sørensen
(CS) voldsomt ud efter »topøkonomerne«,
dvs. vismændene og økonomerne i den
tidligere Velfærdskommission og Skatte-
kommission.

Vi lider angiveligt af »behagesyge, karri-
eréfokus og langtidforblænding«, og vis-
mændene bør ifølge CS trække sig pga.
uuelighed.

Indholdsmæssigt er der ikke meget nyt
i CS' indlæg. Han gentager kritikpunkter,
han har fremført og fået svar på mange
gange før. Hans tonefald er dog endnu
mere aggressiv, end det plejer at være.

En del af CS' kritik går som sædvanlig
på, at vismandsrapporten fra foråret
2006 burde have anbefalet en finanspoli-
tisk stramning for at undgå en økono-
misk overophedning, og at anbefalingen
om en finanspolitisk stramning i vis-
mandsrapporten fra efteråret 2006 kom
for sent.

CS har fremført disse kritikpunkter
utallige gange i Politiken helt uanfægtet
af de svar, han har fået. Under hele debat-
ten har CS konsekvent ignoreret en afgø-
rende præmis for vismændenes forårs-
rapport fra 2006, nemlig forudsætnin-
gen om at regeringen nogenlunde ville
overholde sin egen annoncerede udgifts-
politik.

Vismandsrapporten forudsatte, at det
offentlige forbrug kun ville stige med 0,7
procent i 2006 og 2007. Med en sådan
stram udgiftspolitik vurderede vismæn-
dene, at dansk økonomi kunne undgå
overophedning. Derfor krævede vis-
mandsrapporten ikke en yderligere
stramning i forhold til den politik, rege-
ringen havde annonceret. Rapporten un-
derstregede imidlertid nødvendigheden
af en stram udgiftspolitik og advarede
kraftigt mod en højere offentlig udgifts-
vækst. Alligevel tillod regeringen efterføl-
gende, at den faktiske vækst i det offentli-
ge forbrug blev på hele 2,8 procent i 2006
og på 1,3 procent i 2007. Vismændene an-
befalede altså en langt strammere finans-
politik end den, der endte med at blive
ført, i modsætning til det indtryk, CS sø-
ger at give.

DA DET I EFTERÅRET 2006 stod klart, at
den faktisk førte finanspolitik ville blive
væsentlig mere ekspansiv end tidligere
udmeldt, anbefalede vismandsrapporten
fra efteråret 2006 en stramning. CS gentæ-
fer sin påstand om, at denne anbefaling
kom for sent, da finansloven for 2007 alle-
rede var vedtaget.

Men det er sket talrige gange før (senest
i 2009), at man har justeret en finanslov

med et efterfølgende finanspolitisk ind-
greb, når man fandt det påkrævet.

Det hører med til billedet, at vismæn-
de ne i årene op til finanskrisen gang på
gang foreslog en omlægning fra skat på
arbejde til skat på bolig. Det ville have
modvirket den boligboble, som i høj grad
medvirkede til, at økonomien blev over-
ophedet.

Når CS kritiserer, at vismandsrapport-
ten fra efteråret 2007 indeholdt en anbe-
faling om en finanspolitisk stramning,
undlader han at nævne, at overophednin-
gen af dansk økonomi på det tidspunkt
var endnu mere udtalt end i 2006, hvor
han ellers anklagede vismændene for ik-
ke at kræve en tilstrækkeligt stram finans-
politik! Han nøjes med at henvise til, at
der var en konjunkturaftmatning på vej.
Men det tog vismændene faktisk hensyn
til ved at anbefale en mindre stramning
end den, man normalt ville foreskrive i
den foreliggende situation med stort ka-
pacitetspres og høje lønstigninger, jf. rap-
portens s. 116.

IFØLGE CS var det også en åbenlys fejl, at

vismændene i for-
årsrapporten 2011
anbefalede at på-
begynde en tilba-
gerulning af den
ekspansive finans-
politik, der har væ-
ret ført siden 2009.

Siden foråret er
konjunktursitua-
tionen faktisk ble-
vet forværret pga.
begivenheder i
USA og Europa. På
den baggrund kan
man bestemt dis-
kutere, hvor hur-
tigt og kraftigt den
nødvendige fi-
nanspolitiske kon-
solidering skal sæt-
tes ind.

Men begivenhederne har vist, at det er
meget vigtigt at have orden i statsfinan-
serne - ellers kan et land havne i gældskri-
se med katastrofale følger. Realiteten er,
at statens budgetunderskud inden for en
ret kort horisont skal nedbringes fra det
nuværende uholdbare niveau, også selv
om konjunkturen fortsat viser sig at være
svag. Derfor var vismændenes anbefaling
i foråret efter vores mening rigtig ud fra
de informationer, man havde på det tids-
punkt.

CS hævder med henvisning til bl.a. Vel-
færdskommissionen, at der er sket en
»langtidforblænding« i den økonomisk-
politiske rådgivning. Han mener tilsyne-
ladende, at man alene skal forholde sig til
her og nu-problemer. En interessant be-

tragtning i en situation, hvor verdensøko-
nomien tynges af store gældsproblemer,
netop fordi politikerne i mange lande har
tænkt meget kortsigtet. Velfærdskom-
missionen blev bedt om at vurdere de
langsigtede udfordringer for det danske
velfærdsamfund. Det var derfor natu-
rligt at se frem i tiden. Det ville være dybt
uansvarligt, hvis man ikke politisk forhol-
der sig til, at levetiden er stigende, og at
der bliver flere ældre. Og det er en ten-
stråmand, CS opstiller, når han giver ind-
tryk af, at Velfærdskommissionen postu-
lerede at kunne forudse udviklingen de
næste 1000 år.

MEDLEMMERNE af den tidligere Skatte-
kommission får også nogle gevaldige hug
af CS. Et af kravene til Skattekommissio-
nen var, at dens skattereformforslag skul-
le være fordelingsmæssigt afbalanceret.
CS udtrykker sin »foragt« for, at kommis-
sionsmedlemmerne optrådte som »ma-
rionetdukker over for de politiske op-
dragsgivere« ved at skrive, at deres forslag
opfyldte dette mål. CS udvælger sig i vel-
kendt stil et bestemt kommissionsmed-
lem, en af vore kolleger, som er nuværen-
de vismand. Alle vismændene bør trække
sig, synes CS, men især denne person.

Vi vil gerne stilfærdigt anføre, at den
pågældende er bredt respekteret for sin
faglige dygtighed og personlige integri-
tet. CS har lov at mene, at Skattekommis-
sionens samlede forslag ikke var tilstræk-
keligt afbalanceret. Det er vi uenige i. Fak-
tisk gjorde kommissionen sig umage
med at pege på finansieringsforslag, der
udtænkte fordelingsvirkningerne af la-
vere marginalskatter. Og kommissionen
fremlagde udførlige beregninger af for-
slagens fordelingsvirkninger, så alle
kunne tage stilling til dem.

Det er sundt med en kritisk debat om
»topøkonomernes« rådgivning. Men de-
batten bliver ikke frugtbar, så længe Chri-
sten Sørensen giver en fordrejet fremstil-
ling af de analyser og politikanbefalinger,
som han kritiserer, og forfalder til ubeha-
gelige personangreb.

Indlægget er skrevet sammen med Torben
Andersen, professor, Aarhus Universitet, tidl.
overvismand, fhv. formand for Velfærdskom-
missionen, Carsten Koch, tidl. direktør i Arbej-
derbevægelsens Erhvervsråd og Lønmodtar-
ernes Dyrtidsfond, tidl. skatteminister (S) og
sundhedsminister, tidl. formand for Skatte-
kommissionen, Niels Kærgård, professor, Kø-
benhavn Universitet, tidl. overvismand, Nina
Smith, professor ved Aarhus Universitet, tidl.
medlem af vismandskollegiet, fhv. medlem af
Velfærdskommissionen, Peter Birch Sørensen,
professor, Københavns Universitet, tidl. over-
vismand, og Hans Jørgen Whitta-Jacobsen,
professor, Københavns Universitet og nuvæ-
rende overvismand.